

NEVOIA DE O NOUĂ ȚARĂ - emigrația pe loc -

de Liviu Cangeopol

Citeam zilele trecute comentariul unui ziarist ieșean dotat cu spirit critic (Dorin Spineanu), care era surprins să constate că, în ciuda unui guvern inept și măcinat din toate direcțiile de convulsii politicoide, economia națională funcționează la parametri cât de cât normali. Remarca era încoronată cu următoarea întrebare de bun simț: "Oare n-ar fi mai bine fără guvern ca s-o ducem noi decent?" Introspecția social-filosofică poate fi dusă mai departe: nu numai că hoardele guvernamentale care s-au perindat pe la cârma patriei au încurcat bunul mers al economiei, luând măsuri împotriva naturii capitaliste sau stagnând cu mâinile în sân când trebuiau măcar să preia cu acte pomenile occidentale, dar au spoliat averea publică de zeci de miliarde de dolari.

O întrebare de bun-simț atrage alta: nu sunt în stare organele justiției noastre fără dinți să aplice dreptatea în cazuri de notorietate redusă, cum ar fi posibil să-i condamne măcar pentru neglijență criminală pe responsabilii guvernării post-ceaușiste? Se pare că Nicolae Ceaușescu nu a întinat doar idealurile comuniste, dar a aruncat în derizoriu măsurile care s-ar fi impus în democrația cu nărav din iubita noastră țară. De fiecare dată când o căpetenie anunță deschiderea frontului de luptă împotriva corupției, zeci de analiști infiltrați sar ca broaștele de pe mal acuzând reluarea teroarei economice comuniste.

Filosofia națională e nevoită să mai urce o treaptă: specificul unui popor nu poate fi decât parțial estompat de forma perenă de guvernământ, fie ea totalitară. Mai mult: artiștii infracțiunii se vor folosi de meandrele trecutului pentru a-și împlini destinul mai cu spor. După ce i-au alungat pe burghezo-moșieri, pentru că, exploatând masele, și-au ridicat palate, căpeteniile comuniste au instaurat noua justiție socială confiscându-le pentru uz propriu și peren pe viață (dacă nu se puneau rău cu tătuca). Când, în regim democrat, pe urma presiunilor publice determinate de multitudinea vilelor ridicate din salarii mici de indivizi iuți de mână, s-a încercat impunerea unei legi care să cerceteze proveniența banilor, politicieni de vârf și ziariști celebri au alertat mapamondul despre tentativele de restalinizare a patriei (au tăcut mălc când Ion Iliescu reinstituționaliza recursul în anulare, metoda stalinistă pentru a stopa retrocedările vilelor confiscate de înaintașii politici).

Dacă un brigand din rândurile Opoziției este chemat la anchetă, e vorba de persecuție politică pusă la cale de cei aflați (de regulă, fraudulos) la Putere. În caz că este încolțit un membru al cercurilor fâlfâind în jurul Cotrocenilor, motivația este dată fie de faptul că procurorul este vârful de lance al unui complot organizat de "foști", fie ca rezultat al acțiunilor de denigrare purtate de agenturile străine interesate. Din păcate, scuzele viciate nu sunt mânuite doar de lumea fraudei economice.

De fiecare dată când s-a ridicat (cu multă timiditate) problema dezvăluirii trecutului roșu al preoțimii ortodoxe, motoarele idignării publice au fost puse cu promptitudine în mișcare: dușmanii patriei s-au strâns iar la fruntarii, încercând să lovească în însăși inima neamului. Dacă inima neamului se manifestă prin colaborarea cu Securitatea, ce se întâmplă cu înaintașii care n-au avut acest privilegiu? De ce a fost uns drept sfânt al neamului Ștefan cel Mare, care nici n-avea la cine să toarne? Inclusiv Gheorghe Calciu, preot răzvrătit și persecutat de confrății colaboratori, s-a ridicat mugind de indignare împotriva trădătorilor de neam care făceau propagandă demascării securiștilor în sutană (măcar dezvăluirea celor care-o prigoniseră pe sfinția sa să ne fi fost permis să aflăm).

Mai sălțăm o treaptă pe scara teoriei cunoașterii naționale de sine: de ce mari pături de români fac atât de lesne și de aprig zid în jurul minciunii? Nu este acesta un semn al groaznicei boli care a lovit de moarte România? E în interesul turnătorilor să nu li se afle trecutul, e în interesul hoților ca justiția să rămână fără vlagă, e în interesul impostorilor culturali ca adevărul literar și artistic să fie camuflat, dar care e interesul celor care nu au nici în clin, nici în mână cu aceste categorii pentru a-și clama solidaritatea? Una din explicații ar fi capacitatea maselor de a se lăsa manipulate, dublată de prostia perfecționată printr-o lungă terapie de pahar.

Dacă o seamă de analiști obiectivi cum îi știm ar prezenta publicului telespectator cazurile lui Adrian Năstase (premier arogant, hoț și semidoct cu gusturi îndoelnice) și al lui Paul Goma (unul

dintre cei mai persecutați români – până și acum! – dintre puținul celor demni cu adevărat dați lumii în ultima sută de ani de patria-mamă), am temerea că primul ar isca mai multă simpatie pentru faptul că este târît prin anchete, decât că al doilea nu și-a recăpătat nici acum cetățenia ridicată samavolnic de organele ceaușiste pentru crima de a se fi ridicat împotriva sistemului (ca să nu tăbărcim în analiză lista tuturor confiscărilor la care a fost supus, inclusiv cea a mebriei breslei din care face parte). Vorbim de percepția populară manipulată, nu de cea a aparatului, care s-a pronunțat deja (în favoarea lui Năstase și în defavoarea lui Goma).

Abia acum vine rândul următoarei întrebări: e posibil și e just ca membrii unui popor care nu pune preț pe dreptatea făcută altuia s-o primească ei înșiși? Doar accidental și nesemnificativ... Așa că trebuie să nu ne mirăm de cum va mai fi o vreme aplicată justiția la români: accidental și nesemnificativ. În fața atâtor cazuri fâțișe de mușamalizare grosolană reușite de magistratul român, masele se simt înecate de revoltă, dar nu plenar, pentru că și ele, când au fost încolțite de lege, au resimțit din plin indulgența aplicării în dodii.

Cum poate fi spartă carapacea infrafracționalității multilateral nepedepsite? Recent, Traian Băsescu a scăpat o remarcă plină de amarul truism al neputinței naționale: *“Și eu știu cei trei piloni: să fii împăcat cu Dumnezeu, să fii împăcat cu tine, să fii împăcat cu semenii. Uneori însă, ca șef de stat, pentru a fi împăcat cu Dumnezeu și împăcat cu tine, nu poți să fii împăcat cu toți semenii. Țara trebuie schimbată.”* Ultima propoziție a fost scoasă din context și aspru comentată de indignații acoperiți prin diferite redacții. Țara, vezi bine, a fost jignită! Dar dacă țara nu trebuie schimbată, înseamnă că toate sunt bune și estetice, situație în care la ce ne mai zbatem să criticăm, la ce mai avem nemulțumiți, la ce mai vociferează neîncetat partidele politice?

Ceva tot trebuie să-i concedem lui Traian Băsescu: dacă ar fi fost un egoist, s-ar fi mulțumit să spună că e de ajuns să fie schimbat premierul poligarh. Schimbi premierul și ce se întâmplă? Un mare nimic. Au fost schimbați atâția... Cercurile hrăpăreților se regroupează în jurul noului premier. Nu e nici un tâlhar român legat până la moarte de Călin Popescu-Tăriceanu și el ar trebui să fie primul care s-o știe. Loialitatea este conjuncturală. Pe deasupra, prăpastia căscată de ani de zile între membrii Guvernului și guvernanți este atât de mare încât unii n-ar resimți lipsa ori schimbarea celorlalți. Dacă românii ar fi înlocuiți peste noapte cu bulgari și unguri, i-ar trebui câteva luni bune Guvernului să bage de seamă. Cât și invers.

Nu aduce acest divorț cu o trădare a contractului social? Ei se fac că ne guvernează, dar noi suntem sinceri în mizeria noastră. Este acest gen de sinceritate în stare să constituie baza redresării morale a românilor? Sărăcia nu este decât o circumstanță agravantă pentru cei care au indus-o. În grade diferite, și unii, și alții. Problema e cum vor face toți rost de o nouă țară, în care să mai fie ceva de furat...

14 Aprilie 2007